

כל מה שצריך לדעת על העסקת בני נוער – יוני 2024

1. גיל העסקה

- חל איסור על העסקת בני נוער מתחת לגיל 14.
- בני נוער מגיל 14-15 ניתן להעסיק רק בחופשות רשמיות מלימודים.

במהלך שנת הלימודים מותר להעסיק :

- בני 16 הלומדים במסגרת חינוכית, בהתאם לשעות הלימוד.
- בני 15 ומעלה, שלא חל עליהם חוק לימוד חובה.

*ניתן להעסיק נוער רק בעבודות קלות שאין בהן כדי להזיק לבריאותו ולהתפתחותו.

2. מסמכים ואישורים

- תעודת זהות - מעסיק רשאי להעסיק בני נוער רק אם הציגו תעודת זהות שלהם או תעודת זהות של הוריהם, הכוללת את פרטיהם.
- על המעסיק לשמור העתק של תעודת הזהות במשך כל תקופת ההעסקה ועד שנה מתום ההעסקה. בתום התקופה על המעסיק להשמיד את העתק תעודת הזהות.
- אישור רפואי – בני נוער המבקשים לעבוד, חייבים להיבדק אצל רופא משפחה ולהביא אישור רפואי המתייחס לכשירותם לעבוד, מבלי שייכלל בו מידע רפואי אחר. ללא אישור כזה, לא ניתן להעסיקם.
- על המעסיק לשמור את האישור הרפואי או העתקו במשך כל תקופת ההעסקה ועד שנה מתום ההעסקה. בתום התקופה ישמיד המעסיק את האישור.

3. מסירת הודעה לעובד על תנאי העבודה

על פי חוק הודעה לעובד, שמטרתו להבהיר את מסגרת העבודה ואת הזכויות והחובות, חלה חובה על המעסיק למסור לבני הנוער הבאים לעבוד למשך 30 ימים לפחות, תוך 7 ימי עבודה, טופס הקבוע בתקנות שבו מפורטים, בין היתר, הפרטים הבאים:

- זהות המעסיק והעובד
- תאריך תחילת העבודה ומשך התקופה
- עיקרי התפקיד של העובד
- פרטי שמו ותפקידו של הממונה הישיר של העובד
- גובה השכר לשעה של העובד
- אורכו של יום העבודה ושל שבוע העבודה
- וכן פרטים נוספים שלדעת המעסיק יוכלו לסייע לו ולעובד לדעת טוב יותר מה מצופה מהעובד במהלך תקופת עבודתו.

*חובה למסור הודעה כאמור גם אם חל שינוי בתנאי ההעסקה, מהיום שנודע למעביד על השינוי.

4. שעות עבודה

- מותר להעסיק בני נוער לכל היותר 8 שעות ביום ולא יותר מ 40- שעות שבועיות.
- בני 16 ומעלה - מותר להעסיק עד 9 שעות ביום ולא יותר מ 40- שעות שבועיות.
- בימי שישי וערב חג, אפשר להעסיק נער עד 7 שעות ביום.
- חל איסור להעסיק בני נוער בשעות נוספות.

5. הפסקות

- לאחר 6 שעות עבודה חובה לתת הפסקה של 45 דקות, מתוכן לפחות חצי שעה רצופה.
- ההפסקה ככלל היא על חשבון העובד, אלא אם כן שהות העובד במקום העבודה בזמן ההפסקה נדרשה על ידי המעסיק.
- בימי שישי וערב חג, יש לתת לעובד הפסקה, שלא תפחת מחצי שעה.

6. מנוחה שבועית

- חל איסור להעסיק בני נוער ב"מנוחה השבועית" שהיא פרק זמן של 36 שעות רצופות לפחות בין שבוע עבודה אחד למשנהו.
- ליהודי יום המנוחה השבועי הינו יום שבת וללא יהודי: שישי, שבת או ראשון לפי בחירת העובד.
- איסור זה הוא מוחלט ואין אפשרות לקבל היתר להעסקת נוער במנוחה השבועית.

7. עבודת לילה

- אסור להעסיק בני נוער שחלה לגביהם חובת לימוד בשעות שבין 20:00 לבין 08:00 בבוקר שלמחרת
- מי שמלאו להם 16 ולא חלה לגביהם חובת לימוד, אסור להעסיקם בשעות שבין 22:00 לבין 06:00 בבוקר שלמחרת

עם זאת, ניתן להעסיק בני נוער בשעות הלילה במקרים הבאים:

- בתקופת החופשה מלימודים – לפי הוראת שעה, בתקופת חופשת לימודים רשמית, ניתן להעסיק בני נוער שמלאו להם 16 שנים, עד השעה 24:00. זאת בתנאי שהמעסיק דואג להסעת בני הנוער לביתם, באמצעותו או באמצעות מי מטעמו ולא בתחבורה ציבורית, מיד לאחר סיום העבודה.
- במקרים מסוימים ניתן להעסיק בני נוער שמלאו להם 16, גם לאחר השעה 22:00, אם ניתן לכך היתר על ידי משרד העבודה.
- קיימים שני סוגי היתרים להעסקת נוער בשעות הלילה:
- היתר כללי – כגון: למקום עבודה מסוים, לסוג של מקום עבודה, לסוגי עבודות מסוימים, או לסוגי בני נוער, בהתאם לגילם.
- היתר מיוחד – , להעסקת בני נוער במקום עבודה מסוים, או בסוג עבודה מסוים.

8. רישום שעות העבודה

על מעסיק חלה חובה לערוך רישום מדויק של שעות העבודה של בני הנוער, ואם רישום זה נעשה באמצעי שאינו מכני או אלקטרוני (שעון או אפליקציה) יש לאשר את רישום שעות העבודה בסיומו של כל יום עבודה בחתימה משותפת של העובד/ת והמעסיק.

9. נסיעות לעבודה

בנוסף למשכורת, ישולמו הוצאות הנסיעה מהמגורים אל מקום העבודה ובחזרה בסכום של עד 22.60 ₪ ליום עבודה.

10. חופשה שנתית

בני נוער העובדים לאורך שנה קלנדרית זכאים ל 18 ימי חופשה בשנה ב- 4 השנים הראשונות.

11. "תקופת התלמדות" או "תקופת ניסיון"

בכל תקופת העסקת בני נוער, חובה על המעסיק לשלם שכר עבודה, לרבות תקופת "התלמדות" או תקופת "ניסיון" החל מן השעה הראשונה.

12. תשלום עבור ימי הכנה ושיבות עבודה

על כל שעה של "יום הכנה" או "השתלמות" או "ישיבת עבודה" צריך לשלם שכר.

13. הטלת קנסות ועונשים

אסור להטיל על בני הנוער העובדים קנסות או עונשים, כמו ניכוי מהשכר, בגין "קנסות" "נזקים" וכיוצא באלה.

14. שכר מינימום לנוער – החל מאפריל 2024

חל מתאריך 01/04/2024 התעדכן שכר המינימום לבני נוער עובדים על פי התעריפים הבאים: (שכר שעת) לפי היקף משרה של 173 שעות בחודש)

גיל	שכר לחודש	שכר לשעה
עד 16	4,116.01 ש"ח	23.79 ש"ח
עד 17	4,410.01 ש"ח	25.49 ש"ח
עד 18	4,880.41 ש"ח	28.21 ש"ח

15. הפקדה לקופות גמל

צו ההרחבה לביטוח פנסיוני מקיף במשק, קובע כי חובת ההפקדה לא תחול על עובדים שטרם הגיעו לגיל הזכאות - גיל 21 לגבר וגיל 20 לאישה.

16. ביטוח לאומי

בני נוער עובדים פטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי ומס בריאות, ולפיכך אין ניכוי משכר העובד. עם זאת, תשלום דמי ביטוח לאומי חל על המעסיק בלבד.

17. מס הכנסה

הכנסתם של בני נוער עובדים חייבת במס הכנסה אך הם זכאים לנקודות זיכוי נוספת.

- נערים עובדים בגילאי 16-18 זכאים ל- 3.25 נקודות זיכוי.
- נערות עובדות בגילאי 16-18 זכאיות ל- 3.75 נקודות זיכוי.

מקורות מידע מורחבים:

למידע באתר כל זכות - https://www.kolzhut.org.il/he/זכותנו_נוער_עובד

למידע באתר שירות העסוקה-

<https://www.taasuka.gov.il/he/Employers/Pages/TeenagersEmployment.aspx>

למידע באתר משרד העבודה - <https://www.gov.il/he/pages/rights-of-working-youth>